ANUL VII. - No. 23
1 Octomvrie 1931

„Hristos, Regele, Națiunea“
„România a Românilor“

Oa.

INFR REA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a ficărei luni

Cuprinsul:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZĂR ISAICU.

REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA GHEORGHE GHILI
STR. COGĂLNICEANU Nr. 4.

ANUL VII. — Nr. 23 Cluj, 1 Octomvrie 1931

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

In serviciul intereselor jidoveşti

Sub acest semn stă guvernul Iorga—Argetoianu. Marile hotărîri trâmbiţate acum cinci luni s'au stins în sufletul guvernanţilor; iar în opinia publică au lăsat amintirea unui sgomot înşelător.

Ţara este însetată de dreptate; ea cere să i se dea satisfacţia morală de a vedea înaintea justiţiei pe cei care au jefuit-o, ori păgubit-o. Guvernul actual a promis solemn, şi nu s'a ţinut de cuvânt. Toţi cari îşi puneau nădejdea în el, suferă o amară decepţie cu atât mai inexplicabilă, cu cât guvernul pretins „în afară de partide" nu ar avea — în consecinţă — clientelă proprie de căpătuit, nu ar avea interese specific politicianiste, de menajat. Aşa fiind, pentru ce atâta şovăială, pentruce mersul în zig-zag, pentruce lipsa de curaj de a ţine strâns şi drept frânele conducerii?

Cu ţinuta actuală, după făgăduinţele de eri, se agravează boala ce bântue spiritul nostru public: *neîncrederea acută în guvernanţi.*

Consecinţele pot fi funeste. Gândiţi-vă bine, domnilor guvernanţi. Lumea românească, însetată de dreptate, constată că guvernul nu este capabil să o aplice tuturor deliquenţilor politici, depe tot cuprinsul ţării, aşa cum solemn şi răsunător s'a promis. Amarnica desamăgire constitue azi un imponderabil, care va atârna greu în cumpăna judecăţiî de mâine, privind pe N. Iorga, în care credeau cei mulţi, că văd un om de mână tare. Cui foloseşte prelungirea vechiului sistem politicianist, cu lipsa lui de sancţiuni implicând complicitate cu vinovaţii? Duşmanilor consolidării noastre morale, concentraţi, însufleţiţi şi conduşi din umbră de Jidani. Jocul acestora îl faceţi, domnilor guvernanţi, distrugând în acelaş timp ultimele resorturi ale credinţei în mai bine.

Dar în materie economică ce s'a făcut?

Românul ori cât de necăjit, prin suferinţă şi crescândă sărăcie, îşi păstrează bunul său simţ atavic: *nu pretinde minuni.* Dar un pic de îmbunătăţire, dela cei cari exercită puterea, era în drept să aştepte. Ei bine! Nu se simte până astăzi la preţul cerealelor, care priveşte 75% din populaţia muncitoare a ţării, producătoare de bogăţie, susţinătoare a statului şi reservoriul scump al puterii noastre naţionale. Agricultorii români suferă din greu nu numai consecinţele *inevitabile* ale crizei mondiale, dar şi efectele unei legi nechibzuite care până azi a adus rezultatul contrariu decât cel aşteptat. *Legea valorificării cerealelor,* în loc să reverse beneficiul legal asupra producătorului de grâu, care este Român, îl îmbogăţeşte pe exportator care este Jidan!

Pentru susţinerea acestei afirmaţii reproduc din ziarul *„Universul"* 28 August 1931 următoarea dovadă:

Timbrul pe pâine.

— Pentru cine se strâng banii —

„Ziarul „Solia Dreptăţii" publică lista celor, cari au beneficiat de prima pentru exportul cerealelor prin vama Curtici, listă în care nu figurează nici un agricultor!

„Iată, între alţii, pentru cine se aplică timbrul pe pâine:

„Salamon Leipnicker-Arad, lei 60.000, Tenner & Böhm-Arad, 15.000, Tenner & Böhm-Arad, 118000 Gardos & Bornstein-Arad, 30.000, Rado & Weisz-Timişoara, 180,000, Ludovic Messer-Arad, 15.000, Gardos & Gamer-Arad, 15.000, Fraţii Neuman-Arad, 58.500, Leopold & Rona-Timişoara, 90.000, Salamon Leipnicker-Arad, 45.000, Salamon Leipnicker-Arad, 30.000, Kardos & Gamer-Arad, 45.000, Gardos & Bornstein-Arad, 120.000, Vilhelm Klein-Timişoara, 30.000, Tenner & Böhm-Arad, 15.000, Fraţii Neuman-Arad, 58.500, Tenner & Böhm-Arad, 30.000, Gardos & Bornstein-Arad, 15.000, Francisc Mandl-Aradul-nou, 30.000, Francisc Mandl-Aradul-nou, 15.000, Salamon Leipnicker-Arad, 30.000, Fischer Béla-Timişoara, 45.000, Gardos & Bornstein-Arad, 135.000, Fraţii Neuman-Arad, 97.500.

„Şi dacă s'ar cerceta registrele tuturor celorlalte vămi, s'ar putea constata acelaş lucru: samsarii şi acaparatorii de cereale sunt cei cari profită de prima de 10.000 de lei de vagon, nu producătorii!"

*

Când aşa se prezintă rezultatul legiferării unui specialist şi când ne amintim de roadele legiferării specialiştilor din guvernele Maniu şi Mironescu, rugăm pe cititor să se gândească la cuvintele marelui patriot şi bărbat de stat francez *A. Thiers,* care după o lungă experienţă a spus: „méfiez-vous des spécialistes".

Altă dovadă că guvernul Iorga—Argetoianu serveşte interese jidoveşti. De curând *Banca Naţională* a luat asupra sa *portofoliul băncii Jidanului Blank* în sumă de 800 milioane! Tot ce nu se va putea încasa din acest portofoliu va suporta în ultimă consecinţă, — oricare ar fi filiera contabilităţii, — contribuabilul român. Va creşte sub o formă sau alta, sarcina statului, şi deci impozitul, pentru a plăti afacerile perdute ori riscate, beneficiile oamenilor din conducerea băncii, îmbogăţirea şi luxul Jidanului Blank.

Nu a fost destul că s'au asanat bănci, unde cei dintâi profitori sunt Jidanii, dar nu s'a asanat în acelaş timp agricultura, unde cei cari suferă sunt numai producătorii români; ci acum se pregăteşte o altă operă de legiferare în favoarea aceluiaş Jidan: Blank! Şi anume: Prin lege i se va concesiona *monopolul vânzării tutunurilor.* Cei iniţiaţi spun că din această afacere se va realiza un beneficiu de 500 milioane. Ce interes are guvernul să aducă o lege cu îmbogăţirea unui Jidan, când populaţia de baştină, lumea noastră ro-

mânească dela ţară, nu are bani să-şi cumpere petrol, săpun, mălaiu, îmbrăcăminte şi cărţi de şcoală pentru copii?

Ce interes are guvernul să dea pe mâna Jidanului Blank soarta miilor de invalizi români, cari prin lege astăzi sunt debitanţi de tutun? iar mâine, funcţionând monopolul, vor fi înlocuiţi, cu toţi consângenii concesionarului iudeu?

Aceasta vă este politica de ocrotire şi promovare a intereselor româneşti domnilor guvernanţi: Să scoateţi din singurul lor post de existenţă pe bieţii Români, mutilaţi glorioşi ai răsboiului de întregire, şi să-i înlocuiţi cu venetici parazitari, cari în acelaş răsboiu ne-au spionat, tradat şi jefuit alături de Neamţul cotropitor?

Faţă de faptele de guvern, până astăzi săvârşite, şi de proectul de concesiune a monopolului tutunurilor, orice Român, cu grijă de ţară şi iubire de neamul lui, constată cu indignare că frânele conducerii au scăpat din mânile guvernanţilor nominali, fiind de fapt la cârmă puterea ocultă a finanţei jidoveşti.

Prof. univ. **I. C. Cătuneanu**
Deputat de Baia.

Un glas al desnădejdii.

Următorul Memoriu a fost trimis M. S. Regelui de către organizaţia Ligii Apărării Naţionale Creştine din judeţul Maramureş, memoriu ce a fost primit cu tunete de aplauze, când s'a citit în întrunirea L. A. N. C. din Sighet, ţinută în ziua de 14 Septemvrie a. c., la care au participat 3000 de Maramureşeni, oropsiţi de toate guvernele şi exploataţi de Jidani până la ultima limită a mizeriei.

Părăsiţi de apărătorii lor fireşti, de intelectualii de baştină, şi de aleşii lor: deputaţii şi senatorii întovărăşiţi cu Jidanii spoliatori, Maramureşenii, urmaşii nefericiţi ai descălicătorilor lui Dragoş-Vodă, nu mai au decât o singură nădejde: **M. S. Regele Carol II.**

Iată memoriul:

„Liga Apărării Naţionale Creştine

Sighet, la 14 Sept. 1931.

Majestate,

Despre neagra mizerie de care e bântuit Maramureşul, s'a scris în repetate rânduri şi totuşi e mare mizeria în care e lăsat Poporul Maramureşan.

Mizeria din Maramureş a fost trimbiţată de ziare şi toată lumea ştie că în Maramureş Românul mănâncă mămăligă de ovăs.

Azi pentru salvarea Maramureşului nu mai e timp de pierdut; orice minut pierdut e un pas către prăpastia ce ne este pregătită de Jidani şi politiciani.

Mizeria, din om bun şi liniştit, te face omul cel mai înverşunat... şi să ferească Dumnezeu de furia robilului Maramureşan, dacă e scos din sărite.

Foamea nu cunoaşte margini.

Maramureşanul însă, nu cere milă.

Maramureşul nu cere sacrificiile Statului sărăcit.

Maramureşanul cere sus şi tare, să se procedeze la fapte.

Cum?

1. Să se încaseze de urgenţă amenzile din contrabande, toate săvârşite de Jidani.

Sunt multe contrabande prinse, şi amenzile vamale nu s'au dat pentru încasare, Administraţiilor Financiare.

Să se revizuiască, la toate autorităţile, contrabandele descoperite, şi se va vedea, că sunt sute de milioane de încasat.

2. Să se încaseze amenzile în urma anchetei făcute la Sighet, în anul 1924, de domnii: Ruzescu, Inspector C. F. R. şi Niculescu, Inspector în Direcţia Generală a Vămilor, cari în unire cu dl Comşa, Şeful Siguranţei — Sighet, au constatat că Statul (C. F. R.) a fost defraudat cu 7 milioane lei, de toate băncile din Maramureş, cu excepţia Băncii Naţionale, şi de Jidanii Stern Fischer, Fried Abraham, etc.

Defraudările au provenit din toate transporturilor cerealelor pe C.F.R., pentru Maramureşul înfometat.

Urma, ca băncile şi cerealiştii, să plătească la 40 milioane lei amendă.

3. Să se confişte averile făcute prin fraude.

Cu aceste sume, ce s'ar ridica la miliarde să se procedeze la lucrări:

1. Crearea de legături de Căi Ferate, Sighet—Baia-Spirei, Borşa—Iacobeni, pe sub muntele Gutâi construindu-se un tunel, care să străbată straturile aurifere spre Baia Spirei;

2. Exploatarea raţională a pădurilor în regie proprie;

3. Darea în exploatare a subsolului care e plin de zăcăminte miniere, societăţilor naţionale;

4. Pentru soluţionarea crizei agricole, păsuirea pe 3—4 ani a datoriilor către bănci şi cămătarii satelor cari au încasat câte 10% pe săptămână, iar acuma încasează câte 20% şi 25% pe săptămână, după 1.000·— (unamie) lei acapa rând averile Românilor Maramureşeni.

Majestate,

Ţăranul Maramureşan, din nobil, a ajuns sluga Jidanilor, şi prin spirtul denaturat cu care l-au învăţat Jidanii să-l bea, Românul a ajuns într'un hal de necrezut.

Ţăranul Muramureşan, din cirezile de vite, şi din turmele de oi, ce le avea prin 1926, azi nu mai are nimic.

Ţăranul Maramureşan, din cauza cămătarilor, care s'au năpustit ca lăcustele asupra lui, a ajuns de nu-şi mai poate plăti nici impozitele, necum datoriile.

Cu lacrimi de sânge, ne plecăm la picioarele Tronului Majestăţii Voastre, şi Vă rugăm nu ne lăsaţi să ne prăpădim şi să cerem milă veneticilor, care ne-au adus la sapă de lemn.

Vine iarna: ne cutremurăm de mizeria ce ne ameninţă.

Am ajuns mai robi ca robii, muncind zi şi noapte şi tot goi şi flămânzi suntem. Şi până în primăvară, cămătarii şi băncile, ne vor lua la toţi casele şi pământurile, ce amar ne-au mai rămas.

Majestate,

Ca luptători naţionalişti şi creştini, ne punem nădejdea în Majestatea Voastră şi în Liga Apărării Naţionale Creştine, de sub Preşidenţia dlui prof. univ. A. C. Cuza, cu deviza Hristos, Regele, Naţiunea, şi care prin membrii săi va căuta soluţiunea, pentru îndreptarea relelor, în conformitate cu programul ei.

Cu toţi la muncă şi cu Dumnezeu înainte.

Cu cel mai supus devotament,

Din încredinţarea Adunării Maramureşenilor ţinută la Sighet, în ziua de 14 Septemvrie 1931.

Preşedintele Adunării şi
Preşedinte al L. A. N. C.

Zaharie Manolache
— Sighet —

Ce face Domnul Ministru al Ardealului ?

Aşa veghează Dsa la aplicarea măsurilor luate la Bucureşti, pentru protecţia Maramureşenilor ?

Reproducem mai jos din *Gazeta Maramureşană* din 10 Sept. 1931 următoarele trei „publicaţii de licitaţie“ din care rezultă că dispoziţ a luată în Iunie 1931 pentru suspendarea executărilor silite contra agricultorilor nu se aplică în Maramureş. Iar dacă măsurile au fost hotărîte numai pentru Bucovina, ministrul Ardealului avea datoria să ceară şi să obţină, fără întârziere, extinderea suspendării executării silite şi în oropsitul Maramureş. In loc de aceasta măsură, iată ce se vinde bietului ţăran român spre a se potoli rapacitatea de fiară a cămătarului jidan:

No. 3335—1927.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţă publică, că se fixează termen pentru efectuarea licitaţiei mobilară, ziua de 21 Sept. 1931 orele 16 în comuna Petrova pentru încasarea creanţei de 10250 Lei se vor vinde prin licitaţie publică următoarele mobile: **3 vaci, 2 cergi, 1 car, o casă nouă** *evaluată la valoarea de 18000 Lei.*

Vişeul de sus, la 27 Aug. 1931.
portărel: Catăna.

—

Nr. 4046—1928.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţă publică, că se fixează termen pentru efectuarea licitaţiei mobilară ziua de 21 Sept. 1931 ora 16½ în comuna Petrova pentru încasarea creanţei de 24750 se vor vinde prin licitaţie publică următoarele mobile: **3 ţoluri, 1 căldare de aramă, 25 kg. lână, 3000 draniţă, 12 poşte (grinzi), 1 casă neterminată, 56 scânduri, 17 stâlpuri** *evaluate la valoarea 15400 Lei.*

Vişeul de sus, la 27 Aug. 1931.
portărel: Catăna.

—

No. 3805—1931.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul portărel aduc la cunoştinţă publică, că se fixează termen pentru efectuarea licitaţiei mobiliară, ziua de 21 Sept. 1931 ora 12½ în Vişeul de sus pentru încasarea creanţei de 20.000 Lei cap, în favoarea urmăritorului Banca Vişeului se vor vinde prin licitaţie publică următoarele mobile: **1 car, 2 cai, 20 cergi, 40 oi, 10 capre, 2 oi sterpe, 1 ţap, 1 vacă neagră, o vacă galbenă roşietecă,** *şi evaluate la valoarea de 45.000 Lei.*

Vişeul de sus, la 24 Aug. 1931.
portărel: Catăna.

*

Dl Ministru Valeriu Pop tot nu mişcă?, ori aşteaptă să-l mişte împreună cu guvernul din care face parte exasperarea populaţiei extrem de răbdătoare? Trebue ştiut că orice extremitate are şi o limită. Ce se întâmplă dincolo de limită, vă las să vă gândiţi serios, şi cu întreg simţul răspunderii, domnilor guvernanţi.

I. C. C.

Francmasoneria

Cu toate că această chestiune este de câtva timp la ordinea zilei, o bună parte din cititorii noştri desigur că nici azi nu sunt prea bine informaţi asupra acestei organizaţii şi multă lume ignoră încă pericolul ce ea îl prezintă pentru noi. Şi azi încă francmasoneria este înconjurată de un fel de semi-mister, la adăpostul căruia continuă să-şi urzească diavoleştile ei planuri. Atunci numai când vom cunoaşte tot ce se ascunde sub firma de francmasonerie, vom putea duce o luptă eficace şi bine susţinută contra acestui duşman atât de pericnlos.

Francmasonii, la atacurile repetate şi documentate ale naţionaliştilor, răspund invariabil, că francmasoneria nu e decât o inofensivă asociaţie de binefacere, ce nu mai poate de dragul omenirii, pe care vrea s'o fericească cât mai grabnic. Slabă apărare şi sfruntată minciună! D-nii francmasoni ar trebui să-şi revizuiască formula de apărare, astăzi învechită.

Cari sunt binefacerile ei? Dece lojele masonice nu-şi pun la poartă firma ca s'o vadă toată lumea? Sau sunt atât de modeşti aceşti binefăcători încât vor să rămână necunoscuţi? Dacă francmasoneria e o asociaţie de binefacere, apoi este numai pentru membrii ei, fraţi întru masonerie, cari în schimbul sufletului vândut Satanei, pot dobândi toate bunurile pământului.

In fapt, francmasoneria nu este decât o formidabilă asociaţie secretă cu ramificaţii pe întreg globul pământesc şi cu 2 scopuri bine definite: distrugerea bisericii şi a monarhiei. Cele spuse de masonii noştrii, privitoare la lojele aşa zise naţionale, cari n'ar avea nici o legătură cu lojele din străinătate sunt poveşti bune pentru naivi. Francmasoneria este una şi aceeaş ori unde ar fi, şi ori cum s'ar numi. Francmasoneria nu e reprezentată printr'un om, nici printr'o clasă de oameni, ci printr'o idee nefastă, cea mai teribilă care se poate închipui. (Bord).

Din punct de vedere religios F. M. e lupta contra creştinismului, în favoarea ideilor ocultiste şi păgâne, derivate din Kabala iudaică.

Din punct de vedere social, este propagarea doctrinelor democratice, începând cu cea a egalităţii.

Din punct de vedere politic este lupta deschisă contra monarhiei, în favoarea partidelor de stânga şi a socialismului universal.[1] Este cunoscută simpatia francmasoneriei faţă de partidele de stânga, şi ajutorul efectiv pe care ea îl dă tuturor grupărilor umanitariste, pacifiste, internaţionaliste şi în general tuturor grupărilor cari reprezintă ideologii disolvante şi în concordanţă cu principiile masonice. De asemeni partidele revoluţionare şi înseşi aceste mişcări sunt puternic susţinute şi ajutate, pe ori ce cale, de francmasonerie. Este lucru în deobşte cunoscut că mişcarea comunistă maghiară a faimosului jidan Bela Kuhn a fost pregătită în speluncile masonice şi că înşişi conducătorii acestei

1) Leon de Poncins. La F.: M. Anglo-Saxonne.

mişcări, erau servi fideli ai francmasoneriei. Dar actuala revoluţie Spaniolă? Nu e ea oare tot o operă masonică? Maiorul Franco, primul care a încercat o mişcare insurecţională în Spania, este un membru marcant al lojei masonice „Plus-Ultra din Paris, iar conducătorii actualei republicei, pe lângă că sunt Jidani, sunt toţi francmasoni. Scopul Jidanilor cari conduc francmasoneria a fost atins. Una dintre cele mai puternice apărătoare ale creştinismului, Spania s'a prăbuşit. Ura furibundă a masonilor împotriva creştinismului nu mai cunoaşte margini şi spiritul lor de distrugere s'a manifestat cu violenţă, împotriva exteriozării acestui creştinism, împotriva bisericilor atât pe timpul marei revoluţii franceze dela 1789 cât şi în timpul actualei revoluţii spaniole. Iacobinii în timpul revoluţiei franceze transformau bisericile în cluburi, iar francmasonii de azi mai radicali, au dat foc pur şi simplu la nenumărate mănăstiri şi biserici, cari făceau fala Spaniei. De asemenea marile mişcări socialiste şi sindicaliste, cu caracter revoluţionar, din Italia, erau conduse din umbră şi alimentate cu bani, de lojile masonice. Aceasta l-a şi făcut pe Mussolini ca odată cu introducerea fascismului să desfiinţeze toate aceste cuiburi de anarhie.

Evident că singura formă de guvernământ care convine masoneriei este republica. Intr'o ţară republicană se poate foarte bine ca membrii lojelor să ajungă la posturi înalte şi chiar la suprema magistratură: preşidenţia republicii. Apoi dela republica democratică până la cea sovietică nu e decât un pas care va fi repede făcut cu ajutorul francmasoneriei.

Nimeni nu contestă că actuala republică sovietică este opera Jidanilor, ajutaţi de fidela lor unealtă francmasoneria. Principiile propovăduite în loji tind să accentueze caracterul de clasă, să ridice o clasă contra celeilalte, să şteargă deosebirile dintre naţionalităţi, dar în acelaş timp, să asmuţe un popor contra celuilalt, ca astfel mai uşor aceste popoare să poată fi înjugate, în jugul iudaic. Prin infiltrarea, încetul cu încetul, a acestor principii, întreaga individualitate se anihilează, făcând din bietul naiv care s'a încrezut în această organizaţie, o unealtă oarbă şi fără putinţa de rezistenţă în mâinile Jidanilor cari conduc francmasoneria. Căci într'adevăr această organizaţie este astfel alcătuită, încât întreaga conducere este în mâinile Jidanilor, cari din umbră şi necunoscuţi de ceilalţi masoni, conduc cu abilitate şi diabolică perseverenţă întreaga omenire către scopul final al Iudaismului: Dominaţia universală a lui Israel. (Urmare în nr. viiror.)

D. V. Athanasescu
— Cluj —

Ce zic Ungurii din România despre „prietenii“ lor Jidani?

Spre a înţelege Ungurii ce rol au avut şi cum s'au purtat Jidanii în Ungaria, redusă la justele ei proporţii etnice, în cursul anului 1919, când au stăpânit-o ca bolşevici, până la intrarea armatei române în Budapesta, reproducem mai jos fragmente traduse din cartea lui Maurice Laporte, *întitulată:* „Le bouge de la mére Andrely“, *apărută în 1930 la* Paris, *editura Aléxis Rédier.*

Din această preţioasă lucrare rezultă, că lumea occidentală nu mai poate fi mistificată de presa jidovească internaţională; că Occidentul, înbrobodit până acum de francmasoneria, finanţa şi presa jidovească — ori jidovită, începe a vedea pe Jidan în adevărata lui lumină. Aşa se explică şi antisemitismul din Europa occidentală, luând proporţii şi schiţând hotărîri, cari pregătesc un viitor întunecat neamului jidovesc de pretutindeni.

. . . .

„Această mulţime vine din cele patru puncte cardinale ale Balcanilor şi chiar de mai departe, pe drumul milenar care, dela Exod aduce din câmpiile Nordului, prin Petrograd, Viena, Lemberg, etc. copii nenorocoşi ai Israelului, toată lepădătura jidănimii ruseşti, poloneze, germane şi balcanice (pag. 40.).

. . . .

Ioseph Pogany, fiul unui scăldător de cadavre la sinagoga din Pesta; Pogany se dădea drept jurnalist pentrucă, pe timpul ostilităţilor, se înghesuia prin redacţiunile ziarelor cu ale sale „note de la front“.

. . . .

Bela Kun, fiu al Israelului, aparţinea uneia din acele numeroase triburi emigrate din Polonia, Rusia ori Austria unde — înainte de revoluţia din 1848, nu erau autorizate să fondeze un comerţ şi unde numai cel mai mare din fii putea să se însoare.

Fugind din al lor ghetto şi de mizerie, aceste triburi se fixară în câmpiile ospitaliere şi bogate ale Ungariei.

Puţin câte puţin, Jidanii lipsiţi de drepturi civile, se împlântară în sate şi apoi — în oraşe Dispoziţia spre comerţ a rassei lor făcu ca, câteva decenii după sosirea lor ca vagabonzi înfometaţi abia toleraţi de o populaţie sătească binevoitoare, dar foarte legată de tradiţiile religioase, fiii lui Israel să expulzeze pe Maghiari din fermele lor, din prăvăliile lor, din administraţiile lor.

Şi guvernele maghiare au fost fericite de a le acorda, acum o jumătate de secol, calitatea de cetăţean ungur tuturor acelor Jidani.

. . . .

Ar fi de prisos de a urmări în detaliu rolul Ovreiului în revoluţiile născute din răsboiu; acest rol fu limpede în Rusia şi mai limpede încă în Ungaria. Toţi şefii bolşevici ce înconjurau pe Bela Kun şi cari veneau să-şi primească din văgăuna lui consemnele, toţi fără nici o excepţie erau Jidani. Trupele lor de atac, ele înseşi excitate şi conduse de către ovrei în subordine, formau singurul element naţional al Revoluţiei, dar acestea se recrutau din drojdiile unei plebe păcătoase, setoase de jafuri, leneşă şi ea însăşi lipsită de doctrină şi de convingere, tot atât pe cât era lipsită de scrupuluri.

La rândul lor şefii revoluţionari jidani nu lucrau decât conform voinţii înaltei Jidănimi stăpână pe comerţ, pe bursă, pe agenţiile de publicitate şi de telegrafie şi care posedă în plus, preţioase înţelegeri în poliţie, în armată şi până în administraţiile Statului, graţie sutelor de mii de Jidani convertiţi, dar la cari sentimentul rassei înăbuşea sentimentul patriei ungureşti. E un fapt precis că toţi Jidanii se strânseră sub stindardul lui Kun. Alt fapt precis este că pe timpul celor 133 zile ale dictaturii roşii, care întrecu în grozăvie pe acea ce cunoscu Rusia, şi o cunoaşte încă, *nici o*

victimă a progromului bolşevic nu a fost fiu al lui Israel.

Finanţa jidovească a dat o lovitură ferici.ă cu revoluţia rusească.

Domneşte ca stăpână la Bursa Moscovei şi speră că asta o să mai dureze mult timp încă. Şi atunci logică cu sine însăşi, această finanţă a făcut tot posibilul pentru ca această situaţie să se prelungească. Internaţională, ea se îngrijeşte foarte puţin de urmările politicii sale şi de per urbaţiile ce ar rezulta. Distrugând ordinea în Rusia şi Ungaria şi aiurea, dacă ocazia se va prezenta, această finanţă nu se teme de a distruge în cele din urmă şi isvoru. oricărei bogăţii.

Ceeace se va putea întâmpla mai târziu, în timpuri îndepărtate nu o interesează mai mult decât ar interesa pe adunarea acţionarilor dela Royal Dutch sau dela Standard Oil, siguranţa că de aci în cinci sute de ani se vor slei sondele de petrol.

. . . .

Rabinovici da sfaturi lui Bela Kun.

— Planul meu poate fi rezumat în două linii. Sunt la Budapesta zece—douăzeci familii ovreeşti cari centralizează în mâinile lor a cincia parte din avuţia ţării.

La Berlin şi la Viena nu ne vor lipsi fraţii pe cari norocul să nu-i fi avantajat, în mod particular.

Să împrumutăm dela casieriile lor ceeace ne lipseşte. Afirm că un Ovrei n'a refuzat nici odată pe alt Ovreu, care-i propune o afacere demnă de interes. (pag. 111.).

. . . .

Prevederile lui Rabinovici se realizează până la capăt.

Oare cari firme jidoveşti bine cunoscute din Viena, Frankfurt pe Mein, Stockholm, consimţiră la împrumuturile cerute, cu atât mai uşor cu cât, câteva ghiabure familii jidoveşti din Budapesta al căror nume făceau autoritate, luau pe chezăşia lor întreprinderea (. . . .). Aceleaşi case nu avansaseră oare, cu doi ani mai înainte primele fonduri bolşevicilor ruşi, în împrejurări analoage? E adevărat că din punctul de vedere financiar operaţia rusească a reuşit cu mult peste speranţele lor şi aduse împrumutătorilor dobânzi colosale. (pag. 113).

Incepe frumosul period de timp, când Kun distribuia în jurul lui, aurul jidovesc, promisiuni nerealizabile, doctrine nebuneşti, — când presa sa şi oratorii săi de reuniuni publice îndemnau masele „să ucidă pe burghezi", după cele mai bune metode practicate în Rusia. (pag. 115).

. . . .

Din 26 comisari (ai poporului) 18 erau Jidani, proporţie enormă dacă ne gândim că pentru 1,200.000 locuitori, Budapesta număra 320.000 Jidani, exact îndoitul populaţiei actuale jidăneşti a Palestinei. In total erau ca la un milion şi jumătate de fii ai lui Israel în Ungaria, adică o densitate de 17 Jidani pe kilometrul pătrat. (pag. 154).

. . . .

Ungaria se inspiră din revoluţia rusească. Faptul este incontestabil: Sovietele ruseşti erau în mod absolut guvernate de Jidănime, pe când numărul Ruşilor participând la guvern era ridicol de mic.

Pentru câţiva Lenin, Lunacearski, Krassin şi Cicerin, se numără cu zecile Steklovici, Kamenevici, Bogdanovici, Sverdlovici, Martinovici, Piatnitzki şi Trotski toţi Jidani. (pag. 154).

. . . .

Friguri de destrucţiune anima pe cuceritori. Primele lovituri le dădură bogăţiei şi proprietăţii private. Ce frumoasă revanşă pentru vagabonzii veniţi cu picioarele goale din Galiţia şi Ucraina! Şi Gobseck Lucacz, milionarul din comisariatul poporului, nu fu cel din urmă de a semna ordonanţele ce despuiau pe lucrător de economiile sale, pe ţăran de vitele sale, pe negustor de capitalul marfă. A semnat poate, pentrucă demnul său tată, ca Jidan înţelept ce era, îşi transportase încă dela începutul crizei lăzile pline, în cuferele sucursalei sale din Viena! (pag. 157).

. . . .

La Pesta.

Domnia lui Israel începu printr'un St. Barthelemy, care costa viaţa la vr'o 60 inocenţi.

. . . .

Trebuia să se răsbune pe burghezi, pentru zilele fără de pâine şi nopţile fără de somn ale lui Israel. Şi un pogrom al creştinilor de către Jidani. Jidani ce-şi desonorară rasa şi-i făcură mai mult rău decât toate excesele fanaticilor antisemitismului! — putea să le fie un spectacol încântător şi răsbunător. (pag. 211).

. . . .

Mai ştiu că în Ungaria Ovreii se bucurau înaintea revoluţiei de toate drepturile, ca şi Maghiarii. Mai mult încă, ei deţineau mai mult decât Maghiarii, principalele avuţii ale ţării. Aceasta nu i-a împiedicat ca ei să fie cei mai teribili făptuitori ai bolşevismului şi de a susţine pe dictator, Jidan el însuşi. In comisiile extraordinare, în Tribunalul revoluţionar, ei şi numai ei, erau acei ce ţineau şedinţele, ce ordonau spânzurările, măcelărirea şi jaful.

Activitatea lor a fost oribilă şi crude faptele lor."

L. A. N. C. în Parlament

Cu numărul de 1 August al Revistei noastre am început publicarea Desbaterilor Parlamentare din sesiunea extraordinară dintre 15 Iunie – 14 Iulie 1931, aşa după cum ele au fost înregistrate în „Monitorul Oficial, Partea III", în special privind activitatea desfăşurată de reprezentanţii L. A. N. C.

Continuăm în acest număr cu publicarea unui sumar al desbaterilor, în ordinea cronologică a şedinţelor acestei sesiuni.

ADUNAREA DEPUTAŢILOR

Sesiunea extraordinară 1931

Vineri 19 Iunie 1931, *după amiazi*: Se validează operaţiunile electorale din jud. Olt, ultimul judeţ, cu care *s'au încheiat validările.* Se anulează voturile obţinute de listele blocului muncitoresc-ţărănesc în jud. Satu mare, Bihor şi Someş.

Dl A. C. Cuza mulţumeşte apoi Adunării, pentru munca încordată, depusă în scurtul timp cât s'au făcut validările, iar dl prof. *N. Iorga,* mulţumeşte dlui A. C. Cuza pentru sforţările făcute în serviciul lucrărilor Adunării (vezi revista, nr. 1. VII

1931).

Intre cei 21 membri ai Comisiunii speciale de validări, din partea L. A. N. C.: dl *Gh. A. Cuza.*

Sâmbătă 20 Iunie 1931, *după amiazi:* Dl *A. C. Cuza* declară validate alegerile de deputaţi efectuate în ziua de 1 Iunie 1931.

Dl *I. Vasilescu-Valjean* prezintă dlui A. C. Cuza, omagiile Camerei; dl *A. C. Cuza* mulţumeşte (vezi revista, nr. 1. VII. 1931).

Se alege Preşedinte al Adunării Deputaţilor, dl prof. *D. Pompeiu,* care aduce apoi mulţumiri şi omagii dlui A. C. Cuza.

La alegerile de vicepreşedinţi, dl prof. *I. C. Cătuneanu* a întrunit 85 voturi, declarându-se balotaj.

Luni 22 Iunie 1931, *după amiazi:* Se aleg membrii Comisiunii de Răspuns la Mesagiul Tronului, în număr de 15, între cari şi dl prof. *A. C. Cuza.*

Marţi, 23 Iunie 1931, *după amiazi:* In Comisiunea de instrucţie, culte şi arte din partea L. A. N. C.: dl prof. *I. C. Cătuneanu.*

Miercuri 24 Iunie 1931, *după amiazi:* Dl prof. *A. C. Cuza* în numele L. A. N. C. se asociază la omagiile aduse memoriei lui *Dimitrie Greceanu.*

La împărţirea Adunării în cele 9 secţiuni, ajung, în secţiunea II: deputaţii L. A. N. C. *G. Cârlan* şi dr. *H. Vasiliu*; în secţiunea V: *dr. V. Trifu;* în secţiunea VI; *A. C. Cuza* şi *I. D. David*; în secţiunea VIII: *Gh. A. Cuza, N. Robu* şi *I. C. Cătuneanu.*

Seara: In Comisiunea de administraţie generală judeţeană şi comunală — şi în Comisiunea de legislaţie civilă, comercială şi criminală, intră *Gh. A. Cuza*; în Comisiunea financiară şi bugetară: *A. C. Cuza* şi *I. C. Cătuneanu;* în Comisiunea de disciplină, imunitate şi incompatibilitate: dr. V. *Trifu.*

Se discută şi votează proectul de lege (amendat), asupra modificării art. 21 şi 22 din legea învăţământului secundar (bacalaureatul), din partea L. A. N. C., în discuţiunea generală, vorbind dl prof. *I. D. David.*

Joi 25 Iunie 1931, *după amiazi:* In Comisiunea permanentă de agricultură, păduri şi domenii intră: *N. Robu;* în Comisiunea muncii, asigurărilor de prevedere socială şi economie: dr *H. Vasiliu;* în Comisiunea de comerţ, industrie, mine şi vămi: *I. C. Cătuneanu.*

Incepe discuţiunea generală asupra proiectului de Răspuns la Mesajul Tronului.

Vineri 26 Iunie 1931, *după amiazi:* In Comisiunea armatei şi marinei comerciale intră: dr *V. Trifu;* în Comisiunea pentru lucrări publice, căi ferate, căi de comunicaţii: *I. D. David;* în Comisiunea de afaceri străine: *A. C. Cuza;* în Comisiunea pentru poştă, telegraf şi telefon: *Gh. Cârlan;* în Comisiunea de petiţiuni: dr V. *Trifu;* în Comisiunea de indigenate şi recunoaşteri de persoane morale: *A. C. Cuza.*

Se continuă discuţiunea generală asupra proectului de răspuns la Mesajul Tronului.

Sâmbătă 27 Iunie 1931, *după amiazi:* Discursul dlui *A. C. Cuza* asupra proiectului de Răspuns la Mesajul Tronului.

Dl *N. Robu,* la comunicări: 1. Intârzierea plăţii salariilor pe 2 luni în urmă, învăţătorilor din jud. Rădăuţi. 2. Măsurile pentru ameliorarea situaţiei pensionarilor din Bucovina şi achitarea la timp a pensiilor.

Miercuri 1 Iulie 1931, *după amiazi:* Interpelarea dlui *N. Robu,* în chestia datoriilor agricole; cere suspendarea executărilor şi păsuirea lor până la toamnă.

Vineri 3 Iulie 1931, *dimineaţa:* In deputaţiunea, care împreună cu biuroul Adunării, va înmâna la Palatul Regal, M. S. Regelui, Răspunsul la Mesajul Tronului, intră dl *Gh. A. Cuza.*

Sâmbătă 4 Iulie 1931, *după amiazi:* Dl *A. C. Cuza* cere ca moşnenii din com. Voineasa, jud. Vâlcea, să fie lăsaţi în stăpânirea muntelui Voinegelu, luat de soc. Carpatina.

Marţi 7 Iulie 1931, *după amiazi:* La discuţiunea generală asupra proectului de buget pe 1931, rectificat, vorbeşte dl *A. C. Cuza.*

Miercuri 8 Iulie 1931, *dimineaţa:* Dl *Gh. A. Cuza* vorbeşte despre tulburările dela şcoala politechnică din Timişoara, datorite Rectorului, şi despre raporturile dintre şcoala politechnică şi Ministerul Instrucţiunii Publice.

Joi 9 Iulie 1931, *după amiazi:* Interpelarea dlui prof. *I. C. Cătuneanu* relativ la măsurile ce intenţionează guvernul să ia pentru îmbunătăţirea situaţiei Moţilor.

Interpelarea dlui dr *V. Trifu* relativ la măsurile necesare contra ofiţerilor din soc. secrete ale francmasonilor (Vezi ambele interpelări, în revistă, nr 1. IX. 1931).

Vineri 10 Iulie 1931, *dimineaţa:* Dl *Gh. Cârlan,* comunicări 1. asupra reducerii de preţ pentru lemnele date invalizilor, din fondul religionar din Bucovina; 2. asupra scutirii de impozit pentru comuna Pătrăuţi—Suceava, dăunată de urgia intemperiilor recente.

In discuţiunea generală asupra legii pentru modificarea unor articole din legea învăţământului secundar, vorbeşte dl *A. Cuza.*

Sâmbătă 11 Iulie 1931, *dimineaţa:* Dl dr *V. Trifu,* comunicări 1. asupra sustragerii unei părţi din terenul pe care au fost împroprietăriţi locuitorii comunei Dumbrava Roşie, jud. Neamţ şi care a fost apoi atribuită* locuitorilor comunei Bistriţa; 2. De ce se face paza militară a clădirii din str. Câmpineanu 45 — Bucureşti?

Duminecă 12 Iulie 1931, *după amiazi:* In discuţia asupra proiectului de lege pentru valorificarea cerealelor vorbeşte dl *A. C. Cuza.*

Marţi 14 Iulie 1931, *după amiazi:* La discuţiunea legii cametei, vorbeşte dl *N. Robu.*

Dl prof. *N. Iorga,* Preşedintele Consiliului, mulţumeşte Adunării pentru lucrările îndeplinite şi dă citire Mesajului Regal pentru *închiderea sesiunii extraordinare.*

*

Publicăm de această dată

Discursul dlui prof. A. C. Cuza, la Legea pentru modificarea învăţământului secundar, ţinut la 10 Iulie 1931

D. A. C. Cuza: D-le preşedinte, d-lor deputaţi, vorbesc, mai întâi,— după cum d-voastră ştiţi — din partea L. A. N. C.

Liga Apărării Naţionale Creştine are concepţia sa şi în materie de învăţământ mai cu osebire.

Vorbesc, în al doilea rând, ca profesor, ca vechiu profesor universitar.

Ca vechiu profesor universitar mi s'au perindat atâtea generaţii de studenţi prin faţă şi am putut astfel să-mi dau seama că învăţământul nostru universitar, este un învăţământ cu deosebire, greu pentru începători, pentru acei cari trec depe băncile învăţământului secundar la universitate, cu deosebire greu, de pildă la economia politică, prin va-

rietatea studiilor sale şi prin profunziunea lor, unde chestiunea de memorie nu mai joacă aproape nici un rol. Aici intră în funcţiune cugetarea.

La această trecere, dar, dela învăţământul secundar, aşa cum există astăzi, la învăţământul superior — şi în special, mă refer la facultatea mea — am putut să-mi dau seama de unele lacune la cei cari vin la universitate. In această calitate am socotit că trebuie să adaug câteva cuvinte la foarte interesantul proiect de lege pe care îl prezintă d. prim-ministru.

D-lor, eminentul nostru coleg universitar, d. profesor I. Petrovici, fost ministru al instrucţiunii publice, a venit la această tribună şi s'a întrebat: „ce scop are învăţământul primar? Are scop să înveţe pe copii să scrie, să citească. Ce scop are învăţământul universitar? Se vede că are un scop mai înalt, să predea anumite cunoştinţi superioare. Şi ce scop are învăţământul secundar"?

Aici d. fost ministru I. Petrovici stă şi se îndoieşte de însuşi scopul învăţământului secundar.

D. I. Petrovici: Indoială a fost numai în ce priveşte metoda. Nu uitaţi că există scepticisme metodologice!

D. A. C. Cuza: Dar eu nu admit în aceasta materie nici o îndoială....

D. I. Petrovici: Aceasta e altceva. Vă priveşte.

Eu cred că lumea ar fi mai în profit dacă s'ar îndoi mai des de o mulţime de lucruri pe care le consideră certe.

D. A. C. Cuza: D-le coleg Petrovici, eu nu aparţin şcoalei pyroniene ca d-ta, deaceea să-mi dai voe să nu fiu de părerea dumitale. (Ilaritate).

D. Pamfil Şeicaru: D-ta, d-le Cuza, ca fost junimist.

D. A. C. Cuza: Am fost junimist şi mi-am păstrat — recunosc — partea cea mai bună a junimismului. (Aplauze).

D-lor, învăţământul, în genere, are un singur scop: „să formeze pe om. Intr'adevăr zic aceasta: „să formeze pe om", care se compune din diferite insuşiri putându-se a desvolta una sau alta. De pildă, se desvoltă astăzi prin sporturi, mai mult partea fizică.

In adevăr, d-lor, pare că am intrat într'o perioadă asupra căreia vă atrag atenţia că este extrem de periculoasă pentru desvoltarea naţiei noastre româneşti.

D. profesor **Nicolae Iorga,** *preşedintele Consiliului de Miniştri, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor şi ad-interim la externe:* Refacem prin sport cimpanzeul primitiv. (Ilaritate).

D. A. C. Cuza: Da, cum foarte bine spune d. prim-ministru: „refacem prin sport cimpanzeul primitiv". (Aplauze).

Dar, d-lor, în loc să desvoltăm puterile fizice ale individului, să creem specialişti pugilişti, cred că am avea altceva mai bun de făcut. Ca şi cum cine ştie ce se întâmplă dacă o echipă de a noastră, să-i zicem echipa Urania, se ia la întrecere, ar fi în concurenţă cu echipa Macabi (mare ilaritate), ca să se ilustreze apoi că a învins această echipă pe Urania! Parcă ar fi cine ştie ce lucru! Li se pare domnilor dela Macabi că au muşchi. Dar aceasta este numai o iluzie. (Mare ilaritate). *Muşchii adevăraţi îi au fără sport, ţăranii noştri.* (Aplauze).

Şi, d-lor, de aci rezultă o mentalitate care distrage o naţiune dela scopurile pe care trebuie să le urmărească. Scopurile unei naţiuni nu se îndreptează spre pugilism...

D. profesor **Nicolae Iorga,** *preşedintele Consiliului de Miniştri, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor şi ad-interim la externe:* Foarte bine!

D. A. C. Cuza: Afirm încăodată scopurile unei naţiuni se rezumă în desvoltarea individului, a omului, în întregimea lui.

Prin urmare, dlor, scopul învăţământului în genere, este tocmai să desvolte acest om, să formeze acest om. Şi adaug, nu un om oarecare, nu un om abstract...

D. Pamfil Şeicaru: Omul social.

D. A. C. Cuza: Nici omul social al d-lui Şeicaru.

D. I. Petrovici: Omul tipic.

D. A. C. Cuza: ...ci *omul român.* Aceasta este absolut necesar. Este o mare deosebire...

D. Pamfil Şeicaru: Omul social, adică expresia mediului naţional căruia îi aparţine.

D. A. C. Cuza: Dar mediul acesta naţional este poate nu tocmai curat, şi atunci nici expresia mediului naţional nu va fi curată. Omul român este expresia naţiunii sale româneşti, şi pe care trebuie să-l desvoltăm cu toate însuşirile pe care trebuie să le aibă ca Român, ca să păstreze pământul acesta pentru naţia lui românească.

D. Elie Câmpeanu: Bun Român şi bun creştin.

D. A. C. Cuza: Daţi-mi voie, eu nu anticipez.

Prin urmare, când zicem a forma un Român, este a forma o fiinţă, un om de o calitate anumită, care nu este un om în abstract, nici omul mediului social, ci este omul concret, chemat să trăiască pe pământul acesta, să cunoască de unde vine, să cunoască ce datorii are către neamul din care face parte şi să contribuie şi el cu părticica lui de muncă şi cu sufletul lui întreg la înaintarea acestui neam. (Aplauze prelungite).

Dacă acesta este adevărul, că învăţământul în genere are de scop să formeze omul şi'n special să formeze omul naţional, Românul, atunci, d-lor, este foarte simplu ca să fixăm programele acestui învăţământ. In şcoala primară, evident, că este chemată şcoala primară să înveţe pe copil cum să scrie şi să citească? Dar numai atât? Şcoala secundară îi dă anumite cunoştinţe, dar, d-lor, numai aceste cunoştinţe formale, sau încă şi ceva mai mult? Şi aceeaş întrebare ne-o punem la învăţământul superior, mai cu deosebire. Dacă este vorba de formarea omului, formarea omului, cuprinde desvoltarea simţirii, desvoltarea gândirii şi desvoltarea voinţii.

Prin urmare, toate aceste trepte ale învăţământului, în mărginirea lor şi treptat, trebuie să îndeplinească aceste trei scopuri, să desvolte simţirea, să desvolte gândirea şi să desvolte voinţa elevilor cari vin pe băncile lor. (Aprobări).

In şcoala primară, în primul rând, cum veţi face d-voastre aceasta? In privinţa lor sunt atâtea mijloace. In şcoala secundară sunt mijloace şi mai multe, şi în şcoala superioară, în învăţământul superior, iarăşi se înţelege că vom îndeplini acelaş scop cu mijloacele lui.

D-lor, însă pentru a desvolta simţirea, pentru a desvolta gândirea, pentru a desvolta voinţa, trebue să le supui unei concepţiuni superioare despre viaţă. Nu este bine să creezi oameni abstacţi, oarecari, ci să creezi într'adevăr fiinţe concrete care să corespundă în primul rând nevoilor naţiei lor şi să fie capabile de a realiza idealurile naţionale.

Intrucât d-voastră faceţi oameni abstracţi, ei se preocupă de cine ştie ce, se preocupă de pildă de ce se petrece şi de ce are să ne dea cândva Societatea Naţiunilor, ignorând interesele naţiunii lor. Aşa se explică faptul că, ieşind din învăţământul superior românesc, aceşti oameni iau parte la tot felul de manifestaţii internaţionale, interna-

ţionaliste, fără ca măcar să ştie la ce manifestaţii iau parte, contrare intereselor naţiei lor, cum s'a întâmplat şi zilele acestea chiar, şi cum se întâmplă necontenit.

D-voastre vă găsiţi astăzi în faţa unei societăţi, care nu este o societate pregătită, o societate care nu are o direcţie hotărîtă, şi lipsa aceasta de direcţie, lipsa aceasta de simţire, lipsa aceasta de voinţă, se manifestează, d-lor, din nenorocire în fiecare moment în straturile conducătoare româneşti (aplauze) şi vedem manifestându-se înrăurind, în mod detestabil, conducerea şi directiva acestui popor. (Aplauze). Şi atunci, d-lor, întrebarea este: cum facem noi ca să formăm pe acest om concret ca să corespundă nevoilor naţiei lui? Eu mă voiu mărgini, d-le prim-ministru, numai la două observaţii sau, dacă voiţi, la trei.

Cea dintâi este o observaţie formală. N'am văzut în proiectul d-voastre de lege prevăzută această măsură. Dar eu cred că trebue să se introducă, cred că d-voastră, prin câteva rânduri, o puteţi introduce în regulamentul legii.

Eu, d-lor mi-am făcut studiile mele secundare în Germania. Şi am păstrat Germaniei cele mai bune amintiri, pentrucă dacă am făcut ceva în viaţa aceasta, dacă am putut să muncesc aşa cum am muncit până astăzi, o datoresc, d-lor, şcoalei germane, căreia am aparţinut 6 ani de zile, într'unul din centrele culturale cele mai strălucite, şi anume în capitala Saxoniei, Dresda, şi nu mai puţin şi şcoalei secundare franceze, făcându-mi bacalaureatul în Franţa.

Care era baza învăţământului nostru, a bucherilor acestora din şcoala secundară? Era învăţământul scris, ceeace lipseşte cu desăvârşire învăţământului românesc. In două săptămâni, la fiecare obiect, profesorul ne dădea două teze, o teză extemporal în timpul clasei şi o teză, o anumită temă, pe care noi trebuia să o lucrăm acasă. Şi profesorul acesta nu era aşa, un profesor care să meargă să facă pe profesorul universitar, cum sunt unii din profesorii noştri secundari, cari vin la catedră şi fac teorii din ce în ce mai savante, nu pentru ca să înveţe pe bieţii elevi, ci ca să-şi facă el titlu că este mai grozav decât alţii, şi că stă pe prima treaptă a învăţământului universitar.

D. Pamfil Şeicaru: Nu mai fac nici aceasta, fiţi fără grijă.

D. A. C. Cuza: Daţi-mi voie. Şi atunci profesorii aceia germani la care am învăţat eu, ne punea să facem lucrări scrise. Controlul cunoştinţelor noastre era control scris. Eu stăteam în gazdă la un profesor şi profesorul acela, care era într'adevăr un profesor, profesorul acela venea în fiecare săptămână cu două teancuri de caiete, într'unul erau tezele, într'altul erau extemporalele şi stătea profesorul până noaptea târziu şi corecta fiecare din aceste caiete şi a doua sau a treia zi venea în clasă şi ne arăta cari sunt rezultatele silinţelor noastre.

Care este utilitatea acestui învăţământ?

Mai întâi, d-lor, profesorul are un control efectiv asupra elevului, în al doilea rând că elevul învaţă să se exprime corect şi în al treilea rând prin acest învăţământ se desvoltă simţirea, se desvoltă gândirea, se desvoltă voinţa, prin urmare nu se reduce la învăţarea papagaliceşte pe de rost a unei teme oarecare, la care trebuie să răspunzi la examen şi acest lucru este de cea mai mare importanţă, este fundamental. Dacă d-voastre nu puneţi învăţământului, ca bază, învăţământul scris, să ştiţi d-voastre că oricâte legi aţi face nu veţi ajunge la nici un rezultat, pentru că n'aţi format omul. Nu formaţi oameni pe cale de memorie. Nu se formează decât pe calea cugetării, pe calea simţirii lui proprii.

Iată primul punct al învăţământului, care trebuie remediat, şi sper că d. prim-ministru o să găsească în regulament, sau oricum va fi, ca să introducă această dispoziţiune, ca astfel să înveţe profesorii pe elevi şi astfel să aibă şi statul un control efectiv asupra activităţii lor. (Aplauze pe băncile majorităţii).

D-lor deputaţi, astăzi nu este nici un control posibil al activităţii profesorului. Vine un inspector oarecare şi se găseşte în faţa unui domn foarte corect, foarte bine. Dar ce i-a învăţat pe copii, ce predă el, nu se ştie. Dacă vor fi caietele acelea, d-le prim-ministru Iorga, atunci inspectorul îi va spune: d-le profesor, vă rog să binevoiţi să prezentaţi caietele de lucrări ale lucrărilor d-voastră. (Aprobări, aplauze).

Prin această singură măsură d-voastră aţi introdus controlul efectiv, nu fictiv, cum este astăzi. (Aplauze).

Iată, prin urmare, prima observaţiune formală, şi sper că această măsură este de natură să introducă adevărata disciplină în şcoale.

D. Pamfil Şeicaru: Dar este şi o disciplinare a profesorului.

D. A. C. Cuza: Da, şi a profesorului.

Dar mai este altceva, d-le prim-ministru. Această formă de învăţământ scris sileşte pe individ să cugete şi-l pune în măsura ca să se exprime corect şi îl pune în măsura ca să înţeleagă.

In Germania bacalaureatul se numeşte în mod admirabil — şi am fost mirat că d. doctor Hans Otto Roth a protestat în contra bacalaureatului, pentrucă bacalaureatul este baza învăţământului german, şi pentru ce a protestat eu nu pot să ştiu — în Germania bacalaureatul se numeşte „Maturitäts Prüfung“ Pentru ce? Pentrucă este cu adevărat un examen de maturitate, adică acel examen care este chemat să controleze dacă individul care vine la universitate, care bate la poarta universităţii, este matur, dacă are judecata coaptă suficient ca să poată urma cu folos studiile universitare.

In lunga mea carieră de profesor am constatat, d-le prim-ministru, că elevii cari urmau cursul meu — deşi Românul e inteligent şi a dat străluciţi reprezentanţi în toate ramurile — dar marea massă, d-le prim-ministru, nu era pregătită suficient ca să urmeaze studiile superioare (aprobări), în sensul unei pregătiri adevărate de maturitate ştiinţifică.

Invăţământul ce dam era poate cam abstract şi greu, şi sistematic şi vedeam la studenţi, în primul moment, nedumerire. Era vădit că studenţii erau prea deprinşi cu învăţatul pe de rost, şi atunci când mă avântam într'un domeniu mai larg, nu mai aveau puncte de reper, şi flotau pe valuri...

D. Pamfil Şeicaru: Pe valurile ignoranţei.

D. A. C. Cuza: Fără să se poată ancora undeva. Aceasta a fost impresia mea. (Aprobări).

Aceasta este prima cauză care mă face, d-le prim-ministru, să viu la această tribună pentru a vă arăta observaţiunile mele.

A doua observaţiune, pe lângă aceea care priveşte învăţământul scris, este necesitatea absolută a învăţământului religios, ca bază a învăţământului secundar. (Aplauze pe mai multe bănci).

Cu scepticismul pironian, care caracterizează pe distinsul nostru coleg, d. profesor I. Petrovici, d-sa a spus că este o contrazicere desăvârşită între învăţământul religios

şi învăţământul ştiinţific şi d-sa justifică astfel reforma pe care o introdusese d-sa, şi care a ridicat oarecari protestări, a învăţământului filozofiei în licee.

D. I. Petrovici: Daţi-mi voie. Filozofia este ceva artificial? Nu. Şi dacă filozofia reuşeşte să împace religia cu ştiinţa, dovedeşte că nu există un conflict real.

D. A. C. Cuza: Filozofia este cea mai înaltă expresiune a gândirii, şi când vorbim de filozofie atunci trebuie să zicem că nu există contrazicere între învăţământul religios şi cel ştiinţific. (Aplauze pe mai multe bănci).

Dar în observaţiunile d-voastră, aveţi dreptate, d-le coleg; există o contrazicere desăvârşită a învăţământul religios, astfel cum se predă astăzi şi învăţământul religios, aşa cum se cere a fi predat de acum înainte. (Aplauze pe numeroase bănci).

De aceea L.A.N.C, a înscris în programul ei „Cristos, Regele, Naţiunea, România Românilor." Christos pentru noi este punctul de plecare al întregei noastre doctrine. (Aplauze pe băncile L.A.N.C.).

Dar atunci, dacă este adevărat că religia creştină este baza învăţământului ca mijloc de desvoltare a simţirii, inteligenţii şi voinţii, atunci un lucru se cere — şi aici este iarăşi un punct important pentru programul legii d-voastră, d-le prim-ministru, — ca învăţământul religios să fie redus la acea parte a învăţământului religios care este baza lui nestrămutată şi nestrămutabilă, Evanghelia lui Isus Cristos. (Aplauze pe băncile L.A.N.C.).

Este nevoie de despărţirea totală a Testamentului Nou, de Testamentul Vechiu. Testamentul Vechiu să-l păstreze teologii dacă au nevoie de dânsul; în şcoală să se înveţe numai Evanghelia învăţături'or lui Isus Christos.

D lor, dacă introducem, ca învăţământ religios, învăţământul religiei lui Christos şi al Evangheliei, fără nici o legătură cu bazaconiile din Vechiul Testament, atunci d-le profesor I. Petrovici, aţi ajuns să puneţi baza unui învăţământ religios care nu mai este în contrazicere cu ştiinţa.

Vă întreb pe d-voastră, să-mi spuneţi: în ce contrazice ştiinţa învăţătura lui Christos?

D. I. Petrovici: Dar, d-le Cuza, de ce a persecutat biserica romană din Apus pe oamenii de ştiinţă şi pe inovatorii în ştiinţă? Vedeţi, aveţi multă dreptate; dar să nu exagerăm.

D. profesor **N. Iorga,** *preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor şi ad-interim la externe.* Eu aşi răspunde: fiindcă nici biserica nu era biserică; nici oamenii de ştiinţă nu erau oameni de ştiinţă. (Aplauze, mare ilaritate).

D. A. C. Cuza: D. prim-ministru a răspuns în mod minunat la întreruperea d-voastră, asupra căreia nu vreau să insist.

In ziua când noi vom aşeza învăţământul pe baza lui naturală, nu numai ştiinţifică, ci şi educativă, care este religia lui Christos, în ziua aceea se va isprăvi cu orice contrazicere între religie şi ştiinţă. Şi atunci d-voastră, prin această religie admirabilă, sublimă, care este încredinţată tuturor preoţilor, ai tuturor confesiunilor creştine, d-voastră veţi parveni în adevăr să formaţi omul, omul român, omul naţional şi omul creştin, de care avem nevoe şi fără de care, să ştiţi d-voastră, că oricâţi învăţaţi veţi face, oricât vor şti geologie, botanică, chimie, toate aceste ştiinţe, cu clasificaţiile lor, nu veţi avea adevăraţi oameni. D-lor, eu mă mândresc de un lucru, şi am să fac la sfârşitul vieţii mele o mărturisire, de care nu roşesc: eu nu am înţeles, nu am putut să înţeleg, din instinct, ca mijloace educative, nici una din clasificaţiunile acele amănunţite, precum sunt clasificaţiunile botanice, şi toate formulele chimice, pentru care vă declar că nu am nici un interes şi nu le-am învăţat. Din cauza aceasta am căzut odată la bacalaureat, la Paris. Eu răspunsesem foate bine la istorie şi la diferite alte materii. Mă credeam stăpân pe examen, şi atunci am crezut că de data aceasta îmi pot permite luxul să răspund altfel. Examinatorul era un cunoscut profesor la şcoala politechnică, care m'a întrebat despre proprietăţile unui gaz oarecare: ce ştii despre el? Eu i-am spus: acest gaz are un miros „sui generis." Pentru acest „sui-generis" m'a trântit la examen. (Ilaritate).

Nu regret — am regretat atunci — dar nu regret concepţia mea despre puţina valoare educativă a clasificaţiunilor ştiinţifice.

Pe când, din contră, d-lor, eu cred că învăţământul religiei este esenţial, pentrucă contribue la formarea în individ a simţirii, gândirii şi voinţei lui, mai mult decât ştiinţa cu clasificaţiile ei, cari se adresează numai memoriei.

D-lor, este inutil să căutaţi d-voastră să alergaţi după oameni cărora le veţi fi băgat în cap cine ştie câte formule de chimie şi câte clasificări botanice şi geologice. Dacă d-voastră nu veţi forma pe acel individ ca gândire şi simţire, dacă nu-l veţi pune în faţa vieţii, care nu se reduce la acea problemă a agonisirii zilnice pentru un traiu cât mai bun, ci se rezumă în problema marei întrebări: ce devine individul după această alergare inutilă materială? Nu veţi avea oamenii necesari societăţii noastre.

Prin urmare, religia este baza învăţământului, pentrucă este baza vieţii sociale şi baza înţelegerii ei superioare.

Eu, d-lor, am ajuns să adâncesc religia creştină pe cale de înconjur.

Am trecut, pe unde poate d-voastre nu aţi trecut, şi nu v'aţi oprit în faţa aceloraşi probleme, ca mine.

Da, d-lor, voiţi mărturisirea căilor învăţăturii mele? In puţine cuvinte, d-lor, în treacăt.

Am pornit dela existenţa naţiei mele. Am văzut că, în contrazicere cu scopurile de viaţă ale naţiei mele. este o altă naţie: naţia jidănească.

Sistematic, precum sunt, mi-am zis: naţia jidănească? Dar ce este aceasta naţie jidănească? D-lor, cunoaşteţi părerea unui om politic din Viena, asupra Jidanilor:

„Was der Iude glaubt ist einerlei
„In der Rasse liegt die chweinerei".

Eu nu sunt de părerea aceasta. Eu m'am interesat să ştiu ce cred Jidanii, şi atunci m'am aruncat asupra învăţăturilor religioase de cari se călăuzeşte acest popor.

După ce am cunoscut aceste învăţături, în mod firesc am fost îndreptat în domeniul superior al învăţăturilor creştine ale lui Christos, răstignit de Jidani.

Iată cum am ajuns la Evenghelie şi la concluziunea că Evanghelia este baza de totdeauna a civilizaţiei. (Aplauze prelungite).

Prin urmare, d-le prim-ministru, apelez la d-voastră să vă înţelegeţi cu teologii dela Sfântul Sinod, cari cred că nu se poate trăi fără învăţătura Vechiului Testament, să se scoată din şcoală această învăţătură care nu se poate susţine şi care ea numai, este cauza contrazicerii dintre ştiinţă şi religiune, cu distrugerea acesteia.

In şcoală avem prea puţin timp pentru elevii noştri, şi mintea lor trebuie cruţată de împovărări prin învăţături cel puţin inutile.

Ce am eu să ştiu că a fost patriarh al Jidanilor Avram sau Isac, că a eşit Avram cu Sara şi s'a dus în Egipt la Faraon, şi apoi că a avut oarecari raporturi şi cu regele

Abimelec dela Gherar, poate chiar interesante, dar nu tocmai morale. Ce am eu să ştiu toate acestea. (Ilaritate).

Prin urmare, rog pe d. prim-ministru, şi apelez la d-sa şi la întreaga Cameră, să se facă programele în aşa fel încât învăţătura să se bazeze pe învăţământul strict al Evangheliei. Şi atunci nu va fi nici un conflict cu ştiinţa şi nici o ştiinţă nu îl va putea clătina.

D-le prim-ministru, ca să încheu observaţiunile mele, voiu mai face o ultimă observaţiune.

Precum nu poate să existe învăţământ în general fără învăţământ religios, tot aşa nu poate exista învăţământ în nici o ţară din lumea fără desvoltarea deplină a ideiei naţionale.

D-lor, nimeni nu se interesează astăzi ca să combată ideia naţională în şcoli, decât o singură naţiune, Jidanii, cari ei însă voesc tocmai să-şi păstreze naţionalitatea lor jidănească şi să se ridice deasupra celorlalte naţiuni.

Fiecare popor trebuie să-şi cultive fiinţa lui naţională. Noi nu trăim ca indivizi pentru noi înşine, ci fiecare dintre noi este chemat în lumea aceasta să urmărească un scop, care este spre binele tuturor cari vor veni după el. Noi nu putem admite ideia „ubi bene, ibi patria". Noi nu ne putem realiza scopurile noastre decât în cadrul naţiunii căreia aparţinem şi urmărind binele naţiunii căreia aparţinem şi care este în directă legătură cu binele nostru. După cum binele fiecărei naţiuni este în legătură cu binele civilizaţiei întregi. (Aplauze).

Cu cât vor fi mai multe naţiuni, mai pe deplin desvoltalte, mai agere, mai simţitoare, mai înţelegătoare, cu atât civilizaţia omenirii se va desvolta mai deplin. (Aplauze prelungite).

D. I. Petrovici: Foarte bine.

D. A. C. Cuza: Dar, d-lor, dacă d-voastră lăsaţi fără acest ideal al naţionalităţii pe acei care intră în şcoală, ei vor fi preocupaţi fireşte numai de interesul lor material imediat, fiindcă nu au ajuns să fie stăpâniţi de aspiraţiuni ideale superioare. Interesele lor materialiste vulgare îi vor absorbi cu totul dacă d-voastră nu îl supuneţi acestui ideal de disciplină, idealului naţional, spunându-i: tu nu îţi aparţii doar ţie, nu eşti făcut numai pentru tine, eşti făcut pentru Naţia ta, care cuprinde pe toţi acei cari au fost cu secole înaintea ta pe acest pământ şi pe acei cari sunt chemaţi să trăiască secole de aci înainte, după tine, (aplauze prelungite), altfel nu faceţi decât egoişti, anarhişti, şi noi, nu avem nevoie de asemenea oameni periculoşi pentru orice societate. Noi nu avem nevoie de materialişti mărginiţi în egoismul lor strâmt, ci a vem nevoie de oameni devotaţi cu desăvârşire scopurilor ideale naţionale.

D-lor deputaţi, în lunga mea experienţă, de profesor, şi din primul moment când am venit la universitatea din Iaşi, am văzut că învăţământul nostru nu corespundea cu scopurile noastre naţionale. Şi, eu, care ajunsesem în Germania în 1871, şi am intrat după sosirea celor din urmă trupe victorioase venind din Franţa, şi avusesem o impresie puternică în mijlocul acelui popor, văzând acea energie extraordinară şi exuberanţă naţională manifestată cu deosebire şi în şcoală, am fost foarte surprins când, întorcându-mă, am văzut că ţara noastră este lipsită la baza învăţământului — cu mici excepţiuni — de idea naţională.

Când am venit apoi ca profesor la universitatea din Iaşi, nu numai că am găsit că învăţământul colegilor mei — Dumnezeu să-i ierte şi pe cei cari sunt morţi şi pe cei cari nu sunt încă, fiindcă nu mai am nici un fel de raporturi cu dânşii — (mare ilaritate), am fost constatat că învăţământul lor nu numai că este lipsit la bază de ideea naţională, dar că au idei contrari, că se cultivă la universitatea din Iaşi idei antinaţionale şi chiar bolşevizmul.

Vedeţi, d-lor deputaţi, că totul se explică, toate vin la judecata depe urmă. Şi aici este un fel de judecată depe urmă.

D-lor deputaţi, 20 de ani, acel care sunt eu, am luptat la universitatea dela Iaşi, ştiţi pentru ce? Pentrucă marea majoritate a profesorilor nu vreau să respecte tradiţia ca, la deschiderea cursurilor să facă un serviciu religios, o sfeştanie. Eu am susţinut să se respecte tradiţia care a fost respectată de toţi înainte şi de Titu Maiorescu atunci când a fost rector, am susţinut ca această tradiţie să fie respectată. De aci s'a încins acea luptă care a durat 20 ani, incidentele ei sunt foarte interesante şi aşi vrea să vi le povestesc. Odată am găsit printre studenţi un preot care a venit cu cartea şi cu patrafirul şi a făcut sfeştania în sala paşilor pierduţi, în asistenţa marei mulţimi a studenţilor care voiau să păstreze credinţa noastră. Profesorii din contră protestau contra respectării acestei tradiţii şi s'au născut conflicte între profesori şi între studenţii universităţii din Iaşi, în detrimentul disciplinei universitare şi învăţământului. Iar eu, la urma urmei, şi d. prim-ministru ştie, precum ştie şi colegul d. profesor I. Petrovici, am fost prigonit, dat în judecată, — şi nu voiu uita niciodată aceasta, — şi ca să am judecător, ce credeţi, cine a fost ales? S'au trimis doi judecători dela Bucureşti: unul era Nicolae Bazilescu, acela cu care avusesem un conflict odată pentru „Cei doi Spenceri", şi pe Rădulescu-Motru cu care iarăşi avusesem o polemică vie. Pe aceştia i-a găsit universitatea să-i trimită spre a mă judeca într'o chestiune unde nu aveam altă vină, decât că luptasem pentru respectarea ideiei şi tradiţiei naţionale.

Care a fost rezultatul? Rezultatul muncii mele a fost următorul, — şi ştie acest lucru d. prim-ministru care era în legătură cu universitatea din Iaşi de unde până atunci Universitata din Iaşi era sub impresia acelui curent nenorocit anarhic, bolşevic, care a făcut atâta rău, astăzi universitatea din Iaşi, precum şi toate universităţile din ţară sunt stăpânite de idea naţională (aplauze pe mai multe bănci) şi am oarecare mândrie că la această operă de constituire şi consolidare a statului român, am contribuit şi eu cu ceva prin silinţele şi suferinţele mele. (Aplauze.)

O voce *depe băncile majorităţii:* Şi d. prim-ministru.

D. A. C. Cuza: Nu mai vreu să amintesc aici d lui pim-ministru de toate luptele anterioare pe care le-am dus împreună cu d-sa. Dar se ştie cu câtă căldură, pe care eu nu voiu uita întreaga mea viaţă şi nu am uitat-o, d-le prim-ministru, un singur moment, cu câtă căldură, cu câtă autoritate d prim-ministru a îndrumat această activitate naţională a studenţimii noastre. (Aplauze pe băncile majorităţii).

D-lor, în rezumat scopul învăţământului este formarea omului naţional. Ca să formăm omul naţional în şcoală, din punctul de vedere formal, avem nevoe, în mod neapărat, de învăţământul scris. Fără învăţământul scris n'aţi făcut nimic. Şi mai avem nevoe, la baza învăţământului, de ideea religioasă creştină despărţită cu desăvârşire de ideea jidănească a Vechiului Testament. Iar în al doilea rând avem nevoie de afirmarea pe toate treptele învăţământului a ideei naţionale române bineînţeles în limitele ordinei şi pe

baze ştiinţifice, idee care să nu mai fie considerată ca o crimă pentru aceia cari ca mine, vor veni să afirme această idee în învăţământul nostru de toate gradele. (Aplauze pe băncile majorităţii şi ale L.A.N.C).

Luaţi măsurile necesare!

Ceva neobicinuit se prevesteşte. Nu ne găsim liniştea sufletească nicăirea. Suntem urmăriţi par'că de ceva necunoscut. O presimţire sumbră se citeşte pe feţele tuturora. Nimeni nu se simte la locul lui, întocmai fiarelor în preajma unei furtuni sau a unui cutremur de pământ.

E un murmur general mut, care precede desfăşurarea unor evenimente, ce ies din comun.

Atmosfera e încărcată, nourii sunt grei şi se apropie tot mai mult de pământ, anunţând cât mai apropiatul desnodământ, al cărui consecinţe nimeni nu le poate concepe.

Fiecare îşi pune întrebări, la care tot singur îşi răspunde, de frică, ea nu cumva comunicând cu oamenii, furtuna să se deslănţuie mai vijelios.

Care va fi sfârşitul acestui murmur şi nemulţumire generală, azi cântat în surdină, pentruca mâine să fie manifestat în public?

Probabil cei ce trăiesc la oraşe sunt mai fericiţi pentru un moment necunoscând cauzele determinante, nici gravitatea cazului; dovadă: pasivitatea conducătorilor de până azi!

Suntem pe marginea prăpastiei, ce ne ameninţă, de care nu putem scăpa decât printr'o intervenţie chirurgicală de ultim moment, a unei mâini dibace.

E deajuns să descinzi în cel mai mic cătun din întreagă Ţara, pentruca să-ţi poţi da seamă de gravitatea faptelor. Pe faţa primei persoane, cu care te întâlneşti vei citi o nemulţumire sufletească, nemulţumire, ce se exteriorizează prin cutele de pe faţă, săpate adânc de mizeria actuală, cute cari nu pot fi trecute cu vederea nici chiar de acela, care n'a deschis în viaţă, nici măcar o carte de psichologie.

Trăindu-mi cea mai mare parte a vieţii, între aceşti discipoli ai ordinei şi disciplinei, de care sunt atât de strâns legat sufleteşte, încât simt o plăcere neobişnuită când descind în mijlocul lor; discipoli, cari nu cunosc altceva decât munca la exces şi mizeria, ce le apasă fără milă spatele încovoiate de vitregul dinte al vremii, sunt în măsură să declar că, niciodată n'ţam văzut această populaţie, atât de abătută.

Mă găsesc aproape de 3 luni în mijlocul lor, dar cu regret trebuie să constat, că locul zâmbetului din trecut l-a ocupat oftatul şi tânguirile de azi.

Stau de vorbă zilnic cu aceşti cetăţeni loiali ai Statului Român. In loc de amintirile din copilărie, ce mi le povesteau în trecut, mi se tânguiesc mereu de greutăţile zilei, atribuite în cea mai mare parte băncilor şi advocaţilor, cari fără nici un scrupul exploatează aceste mase, sub directa supraveghere a autorităţilor. In cele mai multe cazuri bieţii cetăţeni nu sunt câtuşi de puţin vinovaţi, de starea precară în care se găsesc. Dupăce: băncile le-au răpit până şi ultima vlagă prin încassarea dobânzilor de 45%, nici într'un caz mai mic de 25% ies la execuţii forţate, fac întabulări fără voia debitorilor, augmentând în acelaş timp bunăstarea advocaţilor şi mizeria cetăţenilor.

Mi-a fost dat să asist la o scenă interesantă, ce s'a petrecut la ghişeul unei bănci. Un biet cetăţean, pe a cărui faţă bronzată, se citeau cu cea mai mare uşurinţă suferinţele, s'a prezentat să achite camăta şi o parte din capital, eupă cum a cer băncila. Avocatul, străin de neam şi de lege, a luat banii aproape cu forţa, dela cetăţean, zicându-i că, aceia vor fi pentru intabulare, iar dobânda şi o parte din capital să le aducă în termen de o săptămână. Inzadar i-a fost orice rugăminte, chiar aceea ca să nu întabuleze, că în decurs de o lună va plăti toate datoria. Răspunsul a fost că, chiar dacă plăteşte peste 3 zile, va întabula.

De ce atâta pasivitate la autorităţi? De ce atâtea drepturi unora, în detrimentul celorlalţi? Trebuie să se dea mai mare atenţie stării de lucruri, deoarece nemulţumirile sunt răscolite şi exploatate de cei ce n'au nimic comun cu acest popor, şi cărora li se poate aplica maxima: „Ubi bene, ibi patria". Orice întârziere ne apropie tot mai mult de catastrofă. Odată cu distrugerea economiilor particulare se distruge şi economia naţională, iar acei, ce se vor face vinovaţi de acest dezastru vor trebui să stea în faţa judecăţii populare. Mă mir cum este cineva în stare să asiste la prăbuşirea păturii rurale, care formează 85% din populaţia ţării, menajând în acelaş timp 5% sub pretext că, aceste 5% formează capitalul naţional.

Mai bine ar spune, — şi cu drept cuvânt, capital parazitar, întocmai cum a fost protejată şi industria în detrimentul agriculturii, încât cea din urmă a ajuns azi în stare de faliment, iar cea dintâiu ne-a lăsat orfani, neputând face faţa nici celei mai mici concurenţe.

Ţăranii nu cer iertarea datoriilor, ci numai răgazul de a le putea plăti. Trebuie să ne cugetăm bine acum în ceasul al XI-lea când germenul revoluţiei este inoculat în massele populare de către Jidanii, cari nu se dau îndărăpt dela nici un sacrificiu pentru a-şi putea ajunge ţinta.

In preajma alegerilor mi a fost dat să asist la o discuţie între nişte cetăţeni şi comerciantul ambulant Mark Mózes, care nici măcar brevet de a profesa această meserie nu are, deci sustras dela ori ce plată a impozitelor, în care discuţie Jidanul a spus că, „numai preoţii şi învăţătorii sunt vinovaţi de starea de lucruri de azi şi că a sosit un nou 1848, când iar trebuie răpuşi oamenii". Am adus cazul la cunoştinţa autorităţilor competente, cari n'au luat nici o măsură. Nu ştiu ce înţeleg autorităţile superioare, de trec cu vederea astfel de întâmplări. Aşa se vede că, a sosit timpul când se potrivesc de minune versurile lui Macedonschi:

„Din tejghea făcând tribună,
legiune de coţcari,
Punea talpa noroiasă pe popor şi boierime;
Zile când se'mparte ţara în călăi şi în victime
Şi când steagul libertăţii e purtat de cârciumari.."

Cei cari sunt în drept, să ia măsurile necesare, căci mizeria nu cruţă şi nici nu menajează nimic; de alt cum Germanii spun: „Nevoia nu cunoaşte legi".

Măsurile au fost preconizate de către membrii L. A. N. C. în congresul dela Iaşi, măsuri cari s'au propagat în tot cuprinsul ţării aşa că, cei ce nu le vor aplica, se vor face vinovaţi de apropierea inevitabilă a furtunii.

ZAHARIA VASILE
Lic. al Acad. com.
— Sălagiu —

Din apucăturile jidoveşti

Cea mai puternică armă prin care Jidanii înving orice rezistenţă, exploatând pofta de bani a slujbaşilor creştini, este *corupţia*. Ei cumpără conştiinţa ticăloşilor ce şi-o vând, cum cumpără orice marfă; şi odată stăpâni pe sufletul celor mituiţi, îşi întind domnia asupra întregului serviciu public unde lucrează aceia cari pentru bani s'au făcut instrumentele lor. Iată ce scrie în această privinţă *Kalixt de Volski*, în la *Russiè juive*1) vorbind de puterea ocultă o Cahalului şi de mijloacele lui de corupţiune:

„Spre a fi informat asupra a tot ce se petrece, Cahalul îşi introduce în mod clandestin agenţii săi pe la autorităţi, la poliţie, la tribunale, cari agenţi fireşte şi mituesc pe funcţionari. Sarcina lor de căpetenie este de a însemna exact prin cari mijloace au isbutit să corupă pe funcţionarul în chestie. Toate aceste liste, întocmite cu mare îngrijire, se păstrează la secretariatul Cahalului, aşa încât Cahalul poate exercita presiuni faţă de funcţionarul, care a primit odată mită, în caz când acesta s'ar mai gândi vre-odată să ia vre-o măsură neplăcută, său păgubitoare Jidanilor. De altfel toată această operă de corupţie, în Rusia şi în Polonia, nu este numai o aducere la îndeplinire a prescripţiunilor talmudice, ci prin trecere din generaţie în generaţie a devenit un obiceiu. Organizaţia Cahalului se întinde ca o reţea înspăimântătoare asupra întregii ţări şi paralizează toate măsurile administrative".

Aşa era în Rusia ţaristă. Cu mici modificări de procedură, ce variează după timp şi după loc, acelaş sistem funcţionează în Europa postbelică.

1) Citat de Th. Fritsch, în „Handbuch der Judenfrage", pag. 429.

Ni se înstrăinează pământul strămoşesc

In *Maramureş*, Jidanii golesc munţii de podoaba codrilor româneşti, lăsând pe bieţii Români, muritori de foame.

In *Bucovina*, prin camete drăceşti, au adus populaţia românească la sapă de lemn.

In *Basarabia*, nu s'au lăsat mai pre jos. Pe lângă specula cu comerţul, în ultimul timp, cumpără terenuri de pământ arabil, pe care îl lucrează singuri.

Ţăranul basarabean înglodat în datorii, îşi vinde petecul de pământ, iar Jidanii, fiind alimentaţi, cu credite foarte ieftine, prin cooperaţia lor, de societatea „ICA" din Berlin şi alte societăţi, îl cumpără.

Astfel se înstrăinează ce avem mai sfânt: *pământul strămosesc*. Ba încă ceva mai mult: aceşti scribi prin aceea că îşi lucrează terenurile singuri, tind să ne ia până şi ultimul mijloc de căştig: *munca câmpului*.

E foarte dureros!... dar cine ni-e de vină?

Nimeni alţii decât noi, căci toate acestea se petrec sub ochii noştri, şi nimeni n'are curajul să-i ia de gât şi să le arate drumul pe unde au venit.

Să ne trezim căci nu mai e mult până când prorocirea marelui filosof *Vasile Conta* se va împlini, şi atunci nu vom avea odihnă nici în morminte de blestămul viitoarelor generaţii.

Simion Creţu Hecianu
— Bălţi —

Cu ocaziunea celui de-al XIII-a Congres al Confederaţiei Internaţionale Studenţeşti

ţinut la Bucureşti, în luna August a. c. sub îngrijirea Uniunii Naţionale a Studenţitor Creştini Români a apărut în condiţiuni excelente o broşură binevenită cuprinzând date şi ilustraţiuni referitoare la România, precum şi la aranjarea congresului.

In comitetul de Patronaj al acestui Congres între alţii au figurat şi fruntaşi ai luptei noastre: dnii prof. univ. A. C. Cuza, I. C. Cătuneanu, Gh. A. Cuza şi Tr. Brăileanu.

„Ce trebue să ştie orice creştin"

este titlul broşurei ce-a apărut sub îngrijirea d-lui Gh. Amancei, învăţător în Sălciua — jud. Turda. Broşura este şapirografată, între împrejurările grele de astăzi ea neputând fi tipărită, fiind şi de-o extensiune destul de mare.

Cei ce doresc a o avea, să se adreseze autorului.

† Todor Vasinca

După lungi şi grele suferinţe, în al 59-lea an al etăţii, a adormit în Domnul la 27 August a. c., un alt fruntaş al mişcării noastre, marele comerciant dela Ocnele Mureşului — jud. Alba, Todor Vasinca.

Todor Vasinca a avut un suflet, de mare şi bun Român, fiind un sincer aderent al luptei naţionaliste—creştine, pentru al cărei bun mers, purta toată grija. Puterile fizice însă, nu l-au putut ajuta, de-a activa conform dorinţelor sale.

Dumnezeu să-i odihnească în pace, sufletul bun şi nobil.

Incepând cu acest număr

trimitem revista, numai acelor cititori ai noştri, cari binevoesc a ne sprijini cu plata abonamentului.

Rugăm pe toţi cei ce înţeleg greutăţile prin cari trece o publicaţie nefinanţată de aurul jidovesc, să-şi facă datoria de buni Români, achitând abonamentul, la timp.